

"ҚАЗАҚСТАН ҚОР БИРЖАСЫ" АҚ

"Қазақстан қор биржасы" АҚ
Директорлар кеңесінің шешімімен
(2020 жылдың 21 мамырындағы
№ 16 отырыс хаттамасы)

б е к і т і л д і

2020 жылдың 03 тамызынан бастап
қолданысқа енгізілді

ASTS+ сауда-клирингілік жүйесінде репо операцияларын жүзеге асырудың **ЕРЕЖЕЛЕРІ**

Алматы қ.
2020

ТҮЗЕТУЛЕР ПАРАҒЫ

1. № 1 өзгертулер мен толықтырулар:

- "Қазақстан қор биржасы" АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (2020 жылдың 09 маусымындағы № 19 отырыс хаттамасы);
- 2020 жылдың 03 тамызынан бастап қолданысқа енгізілді.

2. № 2 өзгерту:

- "Қазақстан қор биржасы" АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (2021 жылдың 04 наурызындағы № 9 отырыс хаттамасы);
- 2021 жылдың 09 наурызынан бастап қолданысқа енгізілді.

3. № 3 өзгерту:

- "Қазақстан қор биржасы" АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (2021 жылдың 03 шілдесіндегі № 46 отырыс хаттамасы);
- 2021 жылдың 01 шілдесінен бастап қолданысқа енгізілді.

Осы Ережелер "Қазақстан қор биржасы" АҚ (бұдан әрi – Биржа) ASTS+ сауда-клирингiлiк жүйесiнде (бұдан әрi – сауда-клирингiлiк жүйесi) репо операцияларын жүзеге асыру және орындау тәртібiн, осы операциялар бойынша есеп айырысудың негiзгi шарттарын, сондай-ақ Биржа орталық контрагент функциясын атқармайтын репо операциялары бойынша мiндеттемелердi тиiстi орындамағаны үшiн репо операцияларына қатысушылардың жауапкершiлiгiн анықтайды.

1 тарау. ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР

1. Бiр мезгiлде жасалатын, орындау мерзiмдерi бойынша ерекшеленетiн және бiр-бiрiне бағыты бойынша қарама-қарсы бiр атаудағы бағалы қағаздармен (репо операциясының заты) екi бiрдей тұлға (репо операциясына қатысушылар) тараптары болып табылатын екi мәмiленiң: репо ашылу мәмiлесiнiң (ашылу мәмiлесiнiң) және репо жабылу мәмiлесiнiң (жабылу мәмiлесiнiң) жиынтығы репо операциясы болып табылады.
2. Жеке тұлғаға қатысты репо операциялары мыналарға бөлiнедi:
 - 1) репо операциясының өзi (тiкелей репо), яғни осы тұлғаның репо операциясының затын кейiннен керi сатып алу мiндеттемесiнiң шарттарында сатуы;
 - 2) керi репо операциясы, яғни осы тұлғаның репо операциясының затын, оны кейiннен керi сату мiндеттемесiнiң шарттарында, сатып алуы.
3. Осы Қағидалардың мақсаттары үшiн репо операциясы деп тiкелей репо операциясы да (тiкелей репо), сондай-ақ керi репо операциясы да түсiнiледi.
4. Осы Қағидаларда пайдаланылатын ұғымдар келесiнi бiлдiредi:
 - 1) **"репо операциясының кiнәлi қатысушысы"** – Биржа ол бойынша орталық контрагенттiң функцияларын жүзеге асырмайтын, өзi жасаған репо ашылу немесе жабылу мәмiлесi бойынша өз мiндеттемелерiн орындамаған репо операциясының қатысушысы;
 - 2) **"репоның жабылған күнi"** немесе **"жабылу күнi"** – жабылу мәмiлесiн жасау үшiн репо операциясының қатысушылары немесе сауда-клирингiлiк жүйесiмен белгiлеген күн;
 - 3) **"репоның ашылу күнi"** немесе **"ашылу күнi"** – ашылу мәмiлесiнiң жасалған күнi;
 - 4) **"репо операциясының мөлшерлемесi"** – сауда-саттыққа қатысушы өтiнiмде көрсететiн, жабылу мәмiлесiнiң сомасын есептеу үшiн пайдаланылатын, репо операциясының жылдық пайызбен есептелетiн сандық сипаттамасы;
 - 5) **"репо операциясының жауапты қатысушысы"** – бақылау және қамтамасыз ету жүйесiнiң пайдаланушысы тарапынан репо ашылу немесе жабылу мәмiлесiн растамаған, Биржа ол бойынша орталық контрагент функциясын жүзеге асырылмайтын, репо операциясының қатысушысы;
 - 6) **"зардап шеккен репо операциясының қатысушысы"** – кiнәлi репо операциясының қатысушысының осы мәмiле бойынша өз мiндеттемелерiн орындамауы себебiнен жасалған репо ашылу немесе жабылу мәмiлесi орындалмаған, Биржа ол бойынша орталық контрагенттiң функцияларын жүзеге асырмайтын, репо операциясының қатысушысы;
 - 7) **"Орталық депозитарийдегi шот"** – "бағалы қағаздардың орталық депозитарийi" АҚ – да (бұдан әрi-орталық депозитарий) ашылған репо операциясының заты ретiнде пайдаланылатын бағалы қағаздарды есепке алуға арналған қосалқы шот.
5. Осы Ережелерде пайдаланылатын өзге де ұғымдар Биржаның басқа iшкi құжаттарында анықталған ұғымдарға ұқсас.
6. Репо операциялары сауда-клирингiлiк жүйесiнде екi әдiспен жүзеге асырылуы мүмкiн:
 - 1) "тiкелей" әдiспен – тiкелей мәмiлелер жасасу әдiсiмен өткiзiлетiн, сауда-саттықтарда;

- 2) "автоматты" әдіспен – үздіксіз қарсылама аукцион әдісімен өткізілетін, сауда-саттықтарда.
7. Сауда-клирингілік жүйеде сауда-саттық тәртіптемесіне қарай Биржа орталық контрагенттің функцияларын жүзеге асыратын (бұдан әрі – ОК-пен жасалатын операциялар) және орталық контрагенттің функцияларын жүзеге асырмайтын (бұдан әрі – ОК-сыз жасалатын операциялар) репо операцияларын жүзеге асыруға болады.
8. Қандай да бір бағалы қағаздар себетімен "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциялары сауда-клирингілік жүйесінде жеке (осындай репо операцияларының мәні болып табылатын бағалы қағаздардан өзге) қаржы құралдары ретінде пайдаланылады.
9. Репо операцияларын жүзеге асыру кезінде есеп айырысу валютасы ретінде, сауда-саттықтың есеп айырысу валютасы үшін тиісті тәртіптемесімен белгіленген, қазақстандық теңге немесе АҚШ доллары пайдаланылады.
10. "Тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясының мерзімін осы операцияға қатысушылар бір-бірімен келісе отырып, бұл мерзім келесі мерзімдерді аспайтын жағдайда, дербес түрде анықтайды:
 - 1) репо операциялары бойынша қазақстандық теңгемен есеп айырысып, ОК-пен жүзеге асырылған жағдайда, 30 (отыз) күн;
 - 2) репо операциялары бойынша АҚШ долларымен есеп айырысып, ОК-пен жүзеге асырылған жағдайда, жеті күн;
 - 3) репо операциялары бойынша қазақстандық теңгемен есеп айырысып, ОК-сыз жүзеге асырылған жағдайда, 90 (тоқсан) күн.
11. "Автоматты" тәсілмен жүзеге асырылатын репо операциялары жүзеге асырылуы мүмкін стандартталған мерзімдер мыналарды құрайды:
 - 1) бағалы қағаздардың жекелеген атауына қатысты ОК-пен репо операциялары және ОК-сыз репо операциялары қазақстандық теңгемен жүзеге асырылған жағдайда – бір, екі, үш, жеті, 14 (он төрт) және 30 (отыз) күн;
 - 2) осы тармақтың 3) тармақшасында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып, Қазақстан теңгесіндегі бағалы қағаздардың қандай да бір себетімен ОК-мен репо операциялары жүзеге асырылған жағдайда – бір, екі, үш, жеті, 14 (он төрт), 30 (отыз) және 90 (тоқсан) күн;
 - 3) репо операциялары қосымша сессияда қазақстандық теңгеде жүзеге асырылған жағдайда – бір күн;
 - 4) ОК-пен репо операциялары АҚШ долларымен жүзеге асырылған жағдайда – бір және жеті күн.

(Осы тармақ Биржаның Директорлар кеңесінің 2021 жылдың 04 наурызындағы шешімімен өзгертілген)

12. Сауда-клиринг жүйесінде жүзеге асырылатын репо операцияларының қатысушылары, осы Ережелерге сәйкес репо операцияларының заты ретінде пайдалануға рұқсат етілген, бағалы қағаздардың сауда-саттығына қатысу құқығы бар, Биржа мүшелері бола алады.
13. Репо операцияларының қатысушылары Биржаға репо операциялары бойынша комиссиялық және клирингілік алымдарды "Мүшелік жарналар, биржалық және клирингілік алымдар туралы қағида" атты Биржаның ішкі құжатына сәйкес төлейді.
14. Репо операциясының қатысушы Орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде олар туралы мәліметтер пайдаланылатын өз клиенттерінің жеке басын куәландыратын құжаттардың қолданылу мерзімдерін бақылауға міндетті.

Репо операциясының қатысушысы клиентінің жеке басын куәландыратын құжаттың қолданылуы аяқталатын күнге дейін 30 күн алдындағы күндері репо операциялары бойынша талаптар мен міндеттемелер туындайтын репо операцияларын жүзеге асыруға тыйым салынады.

Биржа өзінің сауда-клирингілік жүйесі арқылы орталық депозитарийден алынған мәліметтер негізінде репо операциясына қатысушы клиентінің жеке басын куәландыратын құжаттың қолданылу мерзімі аяқталатын күнге дейін күнтізбелік 30 күн бұрын осы клиенттің сауда-саттық шоты бойынша мәмілелер жасасу мүмкіндігін бұғаттайды.

Репо операциясына қатысушы клиентінің жеке басын куәландыратын құжаттың қолданылу мерзімінің аяқталу күні өзгерген жағдайда, Орталық депозитарий осындай ақпаратты Биржаға жібереді, бұл ақпаратты алғаннан кейінгі келесі жұмыс күнінен бастап сауда-клирингілік жүйесі, осы тармақтың үшінші абзацына сәйкес, бұғатталған клиенттің сауда-саттық шоты бойынша бұғаттаудың автоматты түрде алып тастайды.

15. Репо операцияларын жүзеге асыру кезінде "Биржалық қызметті жүзеге асыру ережелері" атты Биржаның ішкі құжатының "Биржалық сауда-саттыққа қатысушылар" деген 2 тарауында белгіленген, нормалар қолданылады.

2 тарау. РЕПО ОПЕРАЦИЯЛАРЫНЫҢ ЗАТТАРЫ

16. ОК-пен жасалатын репо операцияларының заттары ретінде Т+ тізіміне кіретін бағалы қағаздар пайдаланылады, осы тізімге қаржы құралдарын енгізу тәртібі "Қаржы құралдарын Т+ Тізіміне және Т+ Қамтамасыз ету тізіміне енгізу тәртібі" атты Биржаның ішкі құжатымен анықталған.

ОК-пен жасалатын репо операциялары, осындай операциялардың заты болып табылатын бағалы қағаздарды Биржа Т+ Тізіміне енгізген күннен ерте емес, жүзеге асырылуы мүмкін.

17. ОК-сыз репо операцияларының заты ретінде пайдаланылатын, "тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын бағалы қағаздарды осы операцияларға қатысушылар жеке орналастыруға жататын бағалы қағаздарды қоспағанда, Биржада айналысқа жіберілген бағалы қағаздар арасынан (осы Ережелердің 19 тармағында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып) дербес анықтайды *(осы тармақ Биржаның Директорлар кеңесінің 2021 жылдың 03 шілдесіндегі шешімімен өзгертілген)*.

- 17-1. Қандай да бір атаудағы бағалы қағаздардың сауда-саттығы уақытша тоқтатылған жағдайда осы бағалы қағаздарды осындай уақытша тоқтату кезеңінде репо операцияларының заты ретінде пайдалануға тыйым салынады.

Осы тармақтың бірінші абзацында белгіленген тыйым салу белгілі бір атаудағы бағалы қағаздардың сауда-саттығы уақытша тоқтатылған кезеңде ғана қолданылады және осы атаудағы бағалы қағаздардың сауда-саттығы қайта басталған кезден бастап қолданысын тоқтатады.

(Осы тармақ Биржаның Директорлар кеңесінің 2020 жылдың 09 маусымындағы шешімімен енгізілген)

18. Қандай да бір атаудағы бағалы қағаздар келесі жағдайларда репо операцияларының заттары ретінде пайдалануға рұқсат етілгендер қатарынан алып тасталады:

- 1) осы атаудағы бағалы қағаздарды Т+ Тізімінен алып тастау;
- 2) осы атаудағы бағалы қағаздарды Биржаның ресми тізімінен шығару.

(Осы тармақ Биржаның Директорлар кеңесінің 2020 жылдың 09 маусымындағы шешімімен өзгертілген)

- 18-1. Осы Ережелердің 17-1 және 18-тармақтарда белгіленген репо операцияларының заты ретінде пайдалануға рұқсат етілгендер қатарынан қандай да бір атаудағы бағалы қағаздарды алып тастау немесе оларды репо операцияларының заты ретінде пайдалануға тыйым салу осы атаудағы бағалы қағаздармен бұрын ашылған репо операцияларына қолданылмайды және осы репо операцияларына қатысушыларды осы репо операцияларына қатысты жабу мәмілелерін орындаудан босатпайды *(осы тармақ Биржаның Директорлар кеңесінің 2020 жылдың 09 маусымындағы шешімімен енгізілген)*.

19. Бір эмитентпен шығарылған бағалы қағаздардың кез келген атаудағы бағалы қағаздарын Биржа Басқармасының шешімімен (шешімдерімен) ОК-сыз "тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын репо операцияларының заты ретінде пайдалануға тыйым салынады, егер:
- 1) осы эмитент Биржада айналысқа жіберілген өзінің борыштық бағалы қағаздары бойынша сыйақыны уақтылы төлемеген; және/немесе
 - 2) осы эмитент Биржада айналысқа жіберілген өзінің борыштық бағалы қағаздарының номиналды құнын олардың айналыс мерзімі аяқталғаннан кейін уақтылы төлемеген; және/немесе
 - 3) осы эмитент Биржада айналысқа жіберілген өзінің артықшылықты акциялары бойынша дивидендтерді уақтылы төлемеген; және/немесе
 - 4) осы эмитент шығарған бағалы қағаздардың рұқсаттама бастамашысы листингілік келісім-шартта белгіленген мерзімнен кейін үш ай ішінде Биржаға осы эмитенттің қаржылық есеп берушілігін (оның ішінде аралық) ұсынбаған; және/немесе
 - 5) осы эмитент шығарған бағалы қағаздардың рұқсаттама бастамашысы Листингілік ережелерде белгіленген мерзімнен кейін 10 күн ішінде Биржаға осы эмитент және/немесе ол шығарған бағалы қағаздар туралы елеулі ақпаратты (осы эмитент шығарған бағалы қағаздардың бағасы мен бағасына әсер етуі мүмкін ақпарат) бермеген.
20. Осы Ережелердің 19 тармағына сәйкес белгіленген тыйым, Биржа Басқармасының шешімімен бағалы қағаздардың эмитенті немесе рұқсаттама бастамашысы осындай тыйым салудың белгіленуіне себеп болған ереже бұзушылықты жойған кезде (осы тармақтың екінші абзацында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып) күшін жояды.
- Егер бағалы қағаздарды "тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын репо операцияларының заты ретінде пайдалануға тыйым салу борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақының уақтылы төленбеуіне байланысты белгіленген болса, мұндай тыйым салу осы бағалы қағаздар бойынша кезектілік бойынша келесі сыйақының уақтылы төленуінен кейін ғана жойылуы мүмкін.
21. Сауда-клирингілік жүйесі, егер оған қатысты ашылу және жабылу мәмілелерін жасасудың белгіленген сәтінде осы операцияның болжамды мерзімі ішінде осы операцияның заты ретінде пайдалану болжанатын бағалы қағаздарды толық немесе жартылай өтеу жүргізілетіні белгілі болса, репо операцияларын кез келген әдісімен жүзеге асыру мүмкіндігін бұғаттайды.

3 тарау. РЕПО АШЫЛУ ЖӘНЕ РЕПО ЖАБЫЛУ МӘМІЛЕЛЕРІН ЖАСАСУ

22. ОК-сыз жасалатын "тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциялары және ОК-пен репо операциялары бойынша ашылу бағасы ретінде репо операциясының ашылу күніне белгіленген және "Қаржы құралдарының тәуекел-параметрлерін анықтау әдістемесі" (бұдан әрі – Әдістеме) атты Биржаның ішкі құжатына сәйкес анықталатын репо операцияларының заты болып табылатын бағалы қағаздардың есеп айырысу бағалары пайдаланылады.
23. ОК-сыз жасалатын "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциялары бойынша ашылу бағасы ретінде, Әдістемеге сәйкес анықталатын және "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын, репо операцияларының негізгі сипаттамаларын анықтайтын Биржаның ішкі құжатына сәйкес дисконтталатын репо операцияларының заты болып табылатын бағалы қағаздардың есеп айырысу бағалары пайдаланылады.
24. Ашылу мәмілелерін жасасуға арналған өтінімдердің заты сауда-клирингілік жүйесінде анықталған; бұл ретте репо операциясын жүзеге асыру кезінде ашылу мәмілесін жасасуға арналған өтінімді жіберу – "сатып алу" немесе "сату" – ашылу мәмілесін жасау кезінде репо операциясының нысанасын тиісінше сатып алуды немесе сатуды білдіреді.
25. Репо операциясын "тікелей" әдіспен жүзеге асыру кезінде:

- 1) репо затының саны, репо мерзімі (репо жабылу және ашылу күндері арасындағы күнтізбелік күндер саны ретінде анықталатын), дисконт мөлшері мен мөлшерлемесі осы операцияға қатысушылар бір-бірімен келісім бойынша дербес түрде анықтайды;
 - 2) ашылу және жабылу бағаларын есептеу сауда-клирингілік жүйесімен автоматты түрде жүргізіледі.
26. Repo операцияларын "автоматты" әдіспен жүзеге асыру кезінде:
- 1) саудаланатын қаржы құралының бағасы ретінде репо операциясының мөлшерлемесі пайдаланылады;
 - 2) жабылу күні сауда-клирингілік жүйесімен, осы операция жүзеге асырылатын, репо операциясының мерзіміне (репо жабылу және ашылу күндері арасындағы күнтізбелік күндер саны ретінде анықталатын стандартталған мерзімдердің санына) қарай автоматты түрде анықталады;
 - 3) ашылу мәмілесінің сомасын, жабылу бағасын және жабылу мәмілесінің сомасын есептеуді сауда-клирингілік жүйесі репо операциясының затына, репо операциясы затының санына, ашылу бағасы мен репо операциясының мерзіміне қарай автоматты түрде жүргізеді;
 - 4) репо жабылу мәмілесін сауда-клирингілік жүйесі осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген оның параметрлеріне сүйене отырып, автоматты түрде қалыптастырады және репо ашылу мәмілесімен бір мезгілде жасалады.
27. Жеке қаржы құралымен репо операциясының параметрлерін есептеу үшін келесі формулалар қолданылады:

- 1) ОК-пен жасалатын "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясының ашылу бағасы сауда-клирингілік жүйесімен бағалы қағаздың есеп айырысу бағасын негізге ала отырып, автоматты түрде келесі формула бойынша есептеледі:

$$P_{oa} = P_{tk}, \text{ мұнда}$$

- P_{oa} – ОК-пен жасалатын "автоматты" тәсілмен жүзеге асырылатын, репо операциясының ашылу бағасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);
- P_{tk} – репо операциясының заты болып табылатын және Әдістемеге сәйкес репо операциясының ашылу күніне анықталатын, бағалы қағаздың есеп айырысу бағасы;
- 2) ОК-пен/ОК-сыз жасалатын "тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясының ашылу бағасын сауда-клирингілік жүйе репо операциясының заты болып табылатын бағалы қағаздың есеп айырысу бағасын және сауда-саттыққа қатысушылар белгілеген дисконтты негізге ала отырып, автоматты түрде есептейді және келесі формула бойынша анықталады:

$$P_{od} = P_{tk} \times (1 - \text{Disc}), \text{ мұнда}$$

- P_{od} – "тікелей" тәсілмен жүзеге асырылатын репо операциясының ашылу бағасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);
- Disc – репо операциясына қатысушылар көрсеткен, дисконт мөлшері;
- 3) ОК-пен жасалатын "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясы затының саны сауда-клирингілік жүйесімен автоматты түрде келесі формула бойынша есептеледі:

$$K = \left[\frac{S}{P_{oa}} \right], \text{ мұнда}$$

- K – репо операциясы затының саны (лотпен);
- S – репо операциясына қатысушылар оны жасасу кезінде көрсеткен, репо ашылу мәмілесінің жоспарланатын сомасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);

[] – алынған нәтиженi ең жақын бүтiн мәнге дейiн дөңгелектеу;

- 4) ОК-пен/ОК-сыз жасалатын "тiкелей" әдiспен жүзеге асырылатын репо операциясы затының саны сауда-клирингiлiк жүйесiмен автоматты түрде келесi формула бойынша есептеледi:

$$K = \left[\frac{S}{P_{od}} \right], \text{ мұнда}$$

[] – алынған нәтиженi ең жақын бүтiн мәнге дейiн дөңгелектеу;

- 5) ОК-пен жасалатын "автоматты" әдiспен жүзеге асырылатын репо ашу мәмiлесiнiң сомасы сауда-клирингiлiк жүйесiмен автоматты түрде репо операциясының мәмiлесi жасалған валютаның жүздiк үлесiне дейiнгi дәлдiкпен есептелiп, келесi формула бойынша лоттардағы бағалы қағаздардың есептелген санына қарай түзетiледi:

$$S_o = P_{oa} \times K, \text{ мұнда}$$

S_o – репо ашылу мәмiлесiнiң сомасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);

- 6) ОК-пен/ОК-сыз жасалатын "тiкелей" әдiспн жүзеге асырылатын репо ашылу мәмiлесiнiң сомасы сауда-клирингiлiк жүйесiмен автоматты түрде репо операциялары мәмiлесi жасалған валютаның жүздiк үлесiне дейiнгi дәлдiкпен есептелiп, келесi формула бойынша лоттардағы бағалы қағаздардың есептелген санына қарай түзетiледi:

$$S_o = P_{od} \times K;$$

- 7) "тiкелей" әдiспен жүзеге асырылатын репо жабылу мәмiлесiнiң сомасы сауда-клирингiлiк жүйесiмен автоматты түрде валютаның жүздiк үлесiне дейiнгi дәлдiкпен келесi формула бойынша есептеледi:

$$S_c = S_o \times \left(1 + \frac{r \times n}{100 \times T} \right), \text{ мұнда}$$

S_c – репоны жабылу мәмiлесiнiң сомасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);

r – репо операциясы бойынша, пайызбен көрсетiлген, мөлшерлемесi;

n – реп операциясының, күнтiзбелiк күнме көрсетiлген, мерзiмi;

T – күнтiзбелiк жылдағы күндердiң нақты саны (365 немесе 366);

- 8) жабылу мәмiлесiнiң сомасы оны мерзiмiнен бұрын орындаған кезде, сондай-ақ қатысушылар жабылу күнiн өзгерткен кезде сауда-клирингiлiк жүйесi келесi формула бойынша қайта есептейдi:

$$S_{cn} = S_o + I, \text{ мұнда}$$

S_{cn} – репо мәмiлесiнiң мерзiмнен бұрын орындау күнiндегi сомасы;

I – мерзiмнен бұрын орындау күнiндегi реп мәмiлесi бойынша кiрiс.

28. Қандай да бiр бағалы қағаздар себетiмен "автоматты" тәсiлмен жүзеге асырылатын репо операциясының параметрлерiн есептеу үшiн мынадай формулалар қолданылады:

- 1) ОК-пен жасалатын репо операциясының ашылу бағасы сауда-клирингiлiк жүйесiмен автоматты түрде репо операциясының заты болып табылатын бағалы қағаздың есептiк бағасын негiзге ала отырып есептеледi және мынадай формула бойынша айқындалады:

$$P_{ok} = P_{tk}, \text{ где}$$

P_{ok} – ОК-пен репо операциясының ашылу бағасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);

P_{tk} – репо операциясының ашылу күнiне репо операциясының заты болып табылатын және Әдiстемеге сәйкес анықталған, бағалы қағаздың есеп

айырысу бағасы;

- 2) ОК-сыз жасалатын репо операциясының ашылу бағасын сауда-клирингілік жүйесі репо операциясының заты болып табылатын бағалы қағаздың және осы бағалы қағаз үшін белгіленген дисконттың негізге ала отырып, есеп айырысу бағасын автоматты түрде есептейді және келесі формула бойынша анықталады:

$$P_{og} = P_{tk} \times (1 - \text{Disc}), \text{ мұнда}$$

- P_{og} – ОК-сыз репо операциясының ашылу бағасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);
- Disc – "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын репо операцияларының негізгі сипаттамаларын анықтайтын Биржаның ішкі құжатына сәйкес анықталған, дисконт мөлшері;
- 3) ОК-пен жасалатын репо операциясының затының саны сауда-клирингілік жүйесімен автоматты түрде келесі формула бойынша есептеледі:

$$K = \left[\frac{L}{P_{ok}} \right] \times Q, \text{ мұнда}$$

- K – репо операциясы затының саны (лотпен);
- L – лотың мөлшері;
- Q – өтінімдегі лоттар саны;
- $\left[\right]$ – алынған нәтижені ең жақын бүтін мәнге дейін дөңгелектеу;
- 4) ОК-сыз репо операциясы затының саны сауда-клирингілік жүйесімен автоматты түрде келесі формула бойынша есептеледі:

$$K = \left[\frac{L}{P_{og}} \right] \times Q$$

- 5) ОК-пен жасалатын репо операциясының затын сатып алу кезіндегі өтінімнің сомасы сауда-клирингілік жүйесімен автоматты түрде келесі формула бойынша есептеледі:

$$\Sigma_k = (N \times L) + (P_{max} \times N), \text{ мұнда}$$

- Σ_k – ОК-пен репо операциясының затын сатып алу кезіндегі өтінімнің сомасы;
- N – өтінімдердегі лоттардың саны;
- P_{max} – өтінім сомасы есептелетін бағалы қағаздар қоржынындағы максималды құны бар бағалы қағаздың есеп айырысу бағасы;
- 6) ОК-сыз жасалатын репо операциясының затын сатып алу кезіндегі өтінімнің сомасы сауда-клирингілік жүйесімен автоматты түрде келесі формула бойынша есептеледі:

$$\Sigma_g = (N \times L) + ((P_{max} \times (1 - \text{Disc})) \times N)$$

- 7) репо операциясының затын сату кезіндегі өтінімнің сомасы және ОК-пен жасалатын репо ашылу мәмілесінің сомасы сауда-клирингілік жүйесімен валютаның жүздік үлесіне дейінгі дәлдікпен автоматты түрде есептеледі және келесі формула бойынша лоттардағы бағалы қағаздардың есептелген санына қарай түзетіледі:

$$S_{ok} = P_{ok} \times K, \text{ мұнда}$$

- S_{ok} – ОК-пен репо операциясының затын сату кезіндегі өтінімнің/ОК-пен жасалатын репо ашылу мәмілесінің сомасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);
- 8) репо операциясының затын сату кезіндегі өтінімнің сомасы және ЦҚ-сыз жасалатын репо ашылу мәмілесінің сомасы сауда-клирингілік жүйесімен валютаның жүздік үлесіне дейінгі дәлдікпен автоматты түрде есептеледі және келесі формула бойынша лоттардағы бағалы қағаздардың есептелген санына қарай түзетіледі:

$$S_{og} = P_{og} \times K, \text{ мұнда}$$

- S_{og} – ЦК-сыз жасалатын репо операциясының затын сату кезiндегi өтiнiмнiң/ ЦК-сыз жасалатын репо ашылу мәмiлесiнiң сомасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);
- 9) жабылу мәмiлесiнiң сомасы сауда-клирингiлiк жүйесiмен автоматты түрде валютаның жүздiк үлесiне дейiнгi дәлдiкпен келесi формула бойынша есептеледi:

$$S_c = S_o \times \left(1 + \frac{r \times n}{100 \times T}\right), \text{ мұнда}$$

- S_c – жабылу мәмiлесiнiң сомасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);
- S_o – репо операциясының ашылу мәмiлесiнiң сомасы (есеп айырысуды жүзеге асыру валютасында);
- r – репо операциясының мөлшерлемесi;
- n – репо операциясының, күнтiзбелiк күнмен көрсетiлген, мерзiмi;
- T – жылдағы күндердiң саны (365 немесе 366).
29. Ашылу және жабылу мәмiлелерi жасалған, репо операциялары, есеп айырысуға аударымдар туралы мәлiметтердi қоса алғанда, жасалған ашылу және жабылу мәмiлелерi туралы мәлiметтердi қамтитын биржалық куәлiктермен ресiмделедi.

Биржалық куәлiк сауда-клирингiлiк жүйесiнде бiр репо операциясына жататын ашылу және жабылу мәмiлелерiн жасау фактiсiн, сондай-ақ Биржаның осы мәмiлелердi тiркеу және есепке алу фактiсiн куәландыратын, құжат болып табылады.

Биржалық куәлiк екi данада ресiмделедi, оның бiреуi репо операциясының қатысушысының трейдерiне берiледi, ал екiншi данасы осы операцияға қатысты ашылу және жабылу мәмiлелерiнiң орындалуын бақылау мақсатында Биржада қалады.

4 тарау. РЕПО АШЫЛУ ЖӘНЕ ЖАБЫЛУ МӘМІЛЕЛЕРІН ОРЫНДАУ

30. ОК-пен жасалатын репо операциясының ашылу және жабылу мәмiлелерi бойынша, неттинг тәсiлiн пайдалануды қарастыратын, клирингiлiк процедуралары қолданылады, олар "Қаржы құралдарымен жасалатын мәмiлелер бойынша клирингiлiк қызметтi жүзеге асыру ережелерi" атты Биржаның iшкi құжатында белгiленген. ОК-пен жасалатын репо операциясының ашылу мәмiлесiнен туындайтын талаптар мен мiндеттемелер тиiсiнше осы ашылу мәмiлесi жасалған күнгi нетто-талаптар мен нетто-мiндеттемелер бойынша есеп айырысуларға, ал ОК-пен жасалған репо операциясының жабылу мәмiлесiнен туындайтын талаптар мен мiндеттемелер жабылу мәмiлесi орындалған күнгi нетто-талаптар мен нетто-мiндеттемелер бойынша есеп айырысуларға жатқызылады.
31. Орталық депозитарий ОК-сыз жасалатын репо операциялары бойынша есеп айырысуларды (репо операцияларының заты болып табылатын ақшамен және бағалы қағаздармен репо ашылу және жабылу мәмiлелерiн орындауды) Биржа берген бұйрықтар негiзiнде және бағалы қағаздармен жасалған мәмiлелер бойынша есеп айырысуды жүзеге асыруға қойылатын негiзгi талаптарды белгiлейтiн Биржаның iшкi құжатында анықталған шарттарда жүзеге асырады.
32. Репо операциясының ашылу мәмiлесiн орындау ашылған күнi жүзеге асырылады және репо сатып алушыдан репо сатушысының пайдасына ашылу мәмiлесiнiң нақты сомасында ақша аударуды және репо сатушыдан репо сатып алушыға репо операциясының затын берудi бiлдiредi.
- Репо жабылу мәмiлесiн орындау жабылу күнiнде жүзеге асырылады және репо операциясының затын репо сатып алушыдан репо сатушыға қайтаруды және репо сатушыдан репо сатып алушыға жабылу мәмiлесiнiң сомасында ақша аударуды бiлдiредi.
33. Кез келген әдiспен жүзеге асырылатын ОК-пен жасалатын репо операциясына немесе "тiкелей әдiспен" жүзеге асырылатын ОК-пен репо операциясына қатысты ашылу мәмiлесiн орындау кезiнде репо операциясының заты болып табылатын бағалы қағаз бойынша мiндеттеме ретiнде ескерiледi және Орталық депозитарийдегi репо сатушының

KASE бөлімінің жеке шоты бойынша есептен шығарылады, бағалы қағаз бойынша талап ретінде есепке алынады және Орталық депозитарийдегі репо сатып алушының KASE бөлімінің жеке шоты бойынша есепке алынады. Бұл ретте осы операциялардың заты болып табылатын бағалы қағаздар мерзім ішінде репо сатып алушы тарапынан азаматтық-құқықтық мәмілелердің объектілері болуы мүмкін.

ОК-пен жасалатын "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясына жататын ашылу мәмілесін орындау кезінде репо операциясының заты репо сатушының Орталық депозитарийдегі шотынан есептен шығарылады, репо сатып алушының Орталық депозитарийдегі шотына есепке алынады және онда бұғатталады. Бұл ретте осы операцияның заты болып табылатын бағалы қағаздар репо сатып алушы тарапынан оның мерзімі ішінде азаматтық-құқықтық мәмілелердің объектілері бола алмайды.

34. ОК-сыз жасалатын "автоматты" әдіспен жүзеге асырылған репо операциясының мерзімі ішінде осы бағалы қағаздар бойынша төлемдерді (дивидендтер немесе купондық сыйақы – бұдан әрі Ережелердің мәтіні бойынша бағалы қағаздар бойынша төлемдер деп аталады) есептеу және жүзеге асыру мақсатында осы операцияның заты болып табылатын бағалы қағаздардың тізілімін тіркеу жүргізілген жағдайда, Орталық депозитарий репо сатушысының пайдасына жүзеге асырады.

ОК-пен жасалатын мәмілелердің объектісі болып табылатын, оның ішінде ОК-пен жасалатын репо операцияларының заты болып табылатын бағалы қағаздар бойынша есептеулер мен төлемдерді бағалы қағаздарды ұстаушыға, оның ішінде KASE бөліміндегі Орталық депозитарийдің жеке шотында тиянақталған күні оның меншігінде осындай бағалы қағаздар болған, төлем агенті жүзеге асырады.

Бұл ретте Биржа mark-to-market клиринглік сессиясын өткізу кезеңінде төлем агентінен төлемдер жасалғаны туралы хабарлама алғаннан кейін келесі жұмыс күні репо сатып алушыдан репо операциясының заты болып табылатын бағалы қағаздар бойынша төлемді репо сатушысының пайдасына талап қою арқылы репо сатушысының пайдасына беруді жүзеге асырады және репо сатып алушыға міндеттемелер қойылған талаптар мен төлемдерді беру жөніндегі міндеттемелер есеп айырысудың ағымдағы күніндегі нетто-талаптарда/нетто-міндеттемелерде ескеріледі және бірінші есептесу-клиринглік сессиясында орындалуы тиіс.

Сатып алушының репо төлемдері бойынша міндеттемелерді орындауын қамтамасыз ету мақсатында, репо операциясы жасалған сәттен бастап mark-to-market клиринглік сессиясының қорытындылары бойынша есеп айырысудың ағымдағы күнінде төлемді қайтару бойынша міндеттемелер туындағанға дейін оның бірыңғай шектелімі күтілетін төлем сомасына қысқартылады.

35. Эмиссияның аңдатпасының шарттарына сәйкес бағалы қағаздар бойынша төлемді жүзеге асырудың мүмкін еместігі туралы эмитенттен ресми ақпарат алынған жағдайда немесе эмитент бағалы қағаздар бойынша төлемді эмитенттің бағалы қағаздар бойынша төлеу жөніндегі міндеттемелері туындайтын соңғы күннен бастап бір ай ішінде жүзеге асырмаған жағдайда, Биржа бағалы қағаздар бойынша төлемдерді беру жөніндегі осындай талаптарды орындау бойынша міндеттемелері бар репо сатып алушыға талап ету құқығын эмитент/төлем агенті болашақта жүзеге асырған жағдайда, Биржаның бағалы қағаздар бойынша төлемдерді талап ету құқығын басқаға беруі туралы тиісті құжаттарды беру (рәсімдеу) арқылы репо сатушыға беруді жүзеге асырады. Бағалы қағаздар бойынша төлемді талап ету құқығын басқаға беру күні Биржа репо сатып алушыға осындай төлем сомасына бірыңғай шектелімді ұлғайтады.

Бағалы қағаздар бойынша төлемді эмитенттің/төлем агентінің орындамауы себебінен бағалы қағаздар бойынша төлемдерді беру жөніндегі міндеттемелерді орындамауына байланысты Биржа репо сатушысының алдында жауапты болмайды.

36. Жабылу күні жұмыс істемейтін (демалыс немесе мереке) күнге сәйкес келсе, жабылу мәмілесін орындау осы күннен кейінгі бірінші жұмыс күні (репо операциясының максималды мерзімін ескере отырып) жүргізіледі. Репо операциясының максималды мерзімінен асқан жағдайда, жабылу мәмілесін орындау жұмыс істемейтін (демалыс немесе мереке күндері) күнге дейін бір күн бұрын жүргізіледі. Бұл ретте сауда-клиринглік жүйесі осы операция мерзімінің нақты ұзақтығына сүйене отырып, репо жабылу мәмілесінің сомасын қайта есептеуді автоматты түрде жүзеге асырады.

37. Бақылау және қамтамасыз ету жүйесінің пайдаланушысы клиентінің мүддесі үшін ОК-пен жасалатын репо операцияларын есеп айырысуға және орындауға аударымдарды жүзеге асыру тәртібі, есеп айырысулар нетто-негізде жүзеге асырылатын қор нарығында мәмілелер жасасу тәртібін анықтайтын, Биржаның ішкі құжатында белгіленген.
38. ОК-сыз жасалатын репо операциясына жататын репо ашылу мәмілесін орындау кезінде бақылау және қамтамасыз ету жүйесі арқылы бақыланатын сауда-клирингілік шоттар пайдаланылса, осы мәмілені орындау бақылау және қамтамасыз ету жүйесі арқылы оның расталғаны туралы хабарлама алынғаннан кейін ғана жүргізіледі.
- Бақылау және қамтамасыз ету жүйесінің пайдаланушысы репо ашылу мәмілесін растау туралы хабарламаны, қаржы құралдарымен сауда-саттық жүргізу тәртібінің негізгі параметрлерін анықтайтын Биржаның ішкі құжатында белгіленген, уақыттан кешіктірмей сауда-клирингілік жүйесіне жіберуге тиіс. Бұл ретте аталған хабарламаны белгіленген мерзімде беру немесе беруден бас тарту тиісінше бақылау және қамтамасыз ету жүйесінің пайдаланушысының растауы немесе оның репо ашылу мәмілесін растаудан бас тартуы болып табылады.
- Осы репо жабылу мәмілесін орындау кезінде, бақылау және қамтамасыз ету жүйесі арқылы бақыланатын сауда-саттық шоттары пайдаланылса, ОК-сыз жасалатын репо операциясына жататын жабылу мәмілесін орындау бақылау және қамтамасыз ету жүйесінің пайдаланушысының растауын талап етпейді.
39. ОК-сыз жасалатын репо операцияларына жататын репо жабылу мәмілелерінің орындалуын қамтамасыз ету мақсатында репо мәмілесі жабылған күнге келетін күні осы мәміле орындалуы тиіс сауда-саттық сессиясы аяқталғанға дейін репо операциясына қатысушылар осы күнге келетін жабылу күнімен орындауға есептерді сауда-клирингілік жүйесіне жіберуге міндетті.
40. Репо операциясына қатысушылардың бірі осы Ережелердің 39 тармағының талаптарын ОК-сыз орындамаған жағдайда, репо жабылу мәмілесі орындалмаған деп танылады және мұндай мәмілеге осы Ережелердің 51 және 52 тармақтарында белгіленген ережелер қолданылады.
41. Бақылау және қамтамасыз ету жүйесінің пайдаланушысы ОК-сыз жасалатын репо операциясына қатысты репо ашылу мәмілесін осы Ережелердің 38 тармағының бірінші абзацына сәйкес растамаған жағдайда, мұндай мәміле репо операциясына жауапты қатысушының меншікті қаражаты есебінен осы Ережелердің 42 тармағында белгіленген тәртіппен, ашылу мәмілесі жасалған күні орындалады.
42. Репо операциясына жауапты қатысушының репо операциясын осы Ережелердің 41 тармағына сәйкес меншікті қаражаты есебінен орындауы осындай ашылу мәмілесі жасалған күні репо операциялары бойынша сауда-саттық жүргізу уақыты аяқталғанға дейін мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:
- 1) репо операциясының жауапты қатысушысы бақылау және қамтамасыз ету жүйесінің пайдаланушысы өз қаражаты есебінен бұрын растамаған репо операциясын қайта жүзеге асыруға келісім беру туралы еркін түрде жазылған хатты Биржаға ұсынады;
 - 2) осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес хат алғаннан кейін Биржа осы операцияның зардап шеккен қатысушысымен келіссөздер жүргізеді және ол репо операциясын қайта жүзеге асыруға келіскен жағдайда, зардап шеккен сауда-саттыққа қатысушы Биржаға сауда-саттыққа жауапты қатысушыға зардап шеккен тараптың кім болып табылатыны туралы құпия ақпаратты ашуға келісімі туралы еркін түрде жазылған хатты жібереді;
 - 3) осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген хаттарды алғаннан кейін Биржа репо операциясының жауапты қатысушысына зардап шеккен тараптың кім екендігі туралы ақпаратты хабарлайды;
 - 4) репо операциясының жауапты қатысушысы сауда-клирингілік жүйесіне зардап шеккен тарапқа репо операциясын жүзеге асыруға тікелей өтінім береді, оны орындау репо операциясының осындай жауапты қатысушысының өз қаражаты есебінен жүзеге асырылатын болады.
43. Репо операциясына қатысушы талаптарды орындамаған жағдайда:

- 1) осы Ережелердің 42 тармағы 1) тармақшасына сәйкес, репо ашылу мәмілесі орындалмаған деп танылады және мұндай мәмілеге, осы Ережелердің 50 тармағында белгіленген, ережелер қолданылады;
- 2) осы Ережелердің 42 тармағы 2) тармақшасына сәйкес, репо ашылу мәмілесі орындалмаған деп танылады және мұндай мәмілеге, осы Ережелердің 53 тармағында белгіленген, ережелер қолданылады.

5 тарау. РЕПО ОПЕРАЦИЯСЫНЫҢ ЖАБЫЛУ КҮНІН ӨЗГЕРТУ

44. Repo жабылу күнін, мына ерекшеліктерді ескерумен, өзгертуге жол беріледі:
 - 1) кез келген қолжетімді әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясының мерзімін ұзартуға тыйым салынады;
 - 2) "автоматты" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясының мерзімін өзгертуге тыйым салынады.

(Осы тармақ Биржаның Директорлар кеңесінің 2020 жылдың 09 маусымындағы шешімімен өзгертілген)

45. "Тікелей" тәсілмен жүзеге асырылатын репо-ны жабу күнін өзгерту үшін репо операциясына қатысушылар сауда-клирингтік жүйесіне жабылу мәмілесін мерзімінен бұрын орындау туралы талапты жібереді, бұл ретте репо операциясының жабылу күні осы операцияға қатысушылардың екеуі де осындай өзгерістерді растаған жағдайда ғана өзгертілген болып есептеледі. Repo операциясының жабылу күні өзгерген кезде репо жабылу мәмілесі бойынша міндеттемелерді орындау оны орындаудың бастапқы күнінен ағымдағы күнге ауыстырылады.

Repo операциясының жабылу күнін өзгерту жөніндегі әрекеттер репо операциясының ашылу және жабылу мәмілелерін орындауға тура келетін күндерді қоспағанда, кез келген сауда-саттық күнінде орындалуы мүмкін.

Repo операциясына қатысушының жаңа орындау күнімен репо операциясының жабылу мәмілесін мерзімінен бұрын орындау туралы талапты жіберуі репо операциясына қатысушылардың жаңа күнде жабылу мәмілесін орындауы үшін негіз болып табылады.

(Осы тармақ Биржа Басқармасының Директорлар кеңесінің 2020 жылдың 09 маусымындағы шешімімен өзгертілген)

46. ОҚ-пен жасалатын репо операциясына жататын репо жабылу мәмілесін мерзімінен бұрын орындауды жүзеге асыру кезінде сауда-клирингтік жүйесі осындай жабылу мәмілелерін бірыңғай шектелімнің мәні негізінде қамтамасыз етудің жеткіліктілігін және қамтамасыз етілмеген сатып алуға тыйым салудың және/немесе қысқа сатуға тыйым салудың сақталуын тексереді.
47. *(Осы тармақ Биржаның Директорлар кеңесінің 2020 жылдың 09 маусымындағы шешімімен алып тасталған).*
48. "Тікелей" немесе "автоматты" тәсілмен жүзеге асырылатын репо операциясының затын басқасына ауыстыруға тыйым салынады.
49. Биржа Орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес оған мәліметтерді (осы Ережелердің 45 тармағына сәйкес параметрлері өзгертілген репо жабылу мәмілесі туралы бұйрық, хабарлама) осы мәміленің нақты орындалған күнінде береді.

6 тарау. РЕПО ОПЕРАЦИЯСЫНА ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ. ДАУЛАР МЕН ШИЕЛЕНІСУЛЕР

50. Repo операциясына қатысушылардың қандай да бірі (бұдан әрі осы тармақта – кінәлі қатысушы) репо ашылу мәмілесі бойынша міндеттемелерін орындамаған жағдайда:

- 1) бұл репо операциясының ашылу мәмілесі орындалмаған деп танылады;
 - 2) осы операцияға қатысты жабу мәмілесі автоматты түрде жойылады және сауда-клиринг жүйесінен шығарылады;
 - 3) кінәлі қатысушы осы операцияның басқа қатысушысының пайдасына репо ашудың орындалмаған мәмілесінің нақты сомасының 0,1% мөлшерінде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті (зардап шеккен қатысушыда осы тұрақсыздық айыбын төлеу туралы талап болған кезде);
 - 4) кінәлі қатысушы осы операцияның басқа қатысушысының пайдасына репо операциясының ашылу мәмілесінің орындалмаған нақты сомасының 0,1% мөлшерінде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті (зардап шеккен қатысушыда осы тұрақсыздық айыбын төлеу туралы талап болған кезде);
51. Repo жабылған күні репо операциясына қатысушылардың қандай да бірі (бұдан әрі осы тармақта – кінәлі қатысушы) ОК-пен жасалған "тікелей" әдіспен жүзеге асырылатын репо операциясын жабу мәмілесі бойынша міндеттемелерді орындамаған жағдайда:
- 1) жабылу мәмілесі орындалмаған деп танылады;
 - 2) кінәлі қатысушы Биржаға осы операция бойынша есептелген комиссиялық алымның толық сомасын (оның ішінде зардап шеккен қатысушы үшін де) төлеуге міндетті;
 - 3) Биржа жабылу мәмілесі орындалмағаннан кейін екі жұмыс күннен кешіктірмей жабылу мәмілесіне қатысушыларды оның орындалмағаны туралы жазбаша хабардар етеді.
- Бұл ретте зардап шеккен қатысушы Қазақстан Республикасының заңнамасында және Биржаның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен кінәлі қатысушыдан аталған тұрақсыздық айыбынан толық сомада залалдарды өндіріп алуды талап ету құқығына иеленеді.
52. ОК-сыз жасалған "автоматты" әдіспен жүзеге асырылған репо операциясының жабылу мәмілесі бойынша міндеттемелерді репо операциясына қатысушылардың қандай да бірі (бұдан әрі осы тармақта – кінәлі қатысушы) жабылған күні орындамаған жағдайда:
- 1) бұл репо операциясының жабылу мәмілесі орындалмаған деп танылады;
 - 2) репо операциясының затынан бұғаттау алынып тасталады және ол репо сатып алушы тарапынан азаматтық-құқықтық мәмілелердің объектісі болуы мүмкін;
 - 3) кінәлі қатысушы биржаға осы операция бойынша есептелген комиссиялық алымның толық сомасын (оның ішінде оның басқа қатысушысы үшін де) төлеуге міндетті);
 - 4) осы операцияға басқа қатысушының оған қандай да бір шығындарды өтеуді және тұрақсыздық айыбын төлеуді талап етуге құқығы жоқ;
 - 5) Биржа Орталық депозитарийден жиынтық ведомостың орындалуы туралы есепті алғаннан кейін екі жұмыс күнінен кешіктірмей репо операциясына қатысушыларды репо операциясының нысанасынан бұғаттаудың алынғаны туралы жазбаша хабардар етеді.
53. Repo операциясына қатысушылардың қандай да бірі (бұдан әрі осы тармақта – зардап шеккен қатысушы) репо операциясын қайта жүзеге асырудан бас тартқан жағдайда:
- 1) осы операцияға қатысты ашылу мәмілесі орындалмаған деп танылады;
 - 2) осы операцияға қатысты жабылу мәмілесі автоматты түрде жойылады және сауда-клирингтік жүйесінен шығарылады;
 - 3) зардап шеккен қатысушы қандай да бір шығындар мен тұрақсыздық айыбын төлеуді талап етуге құқығы жоқ;
 - 4) кінәлі қатысушы Биржаға осы операция бойынша есептелген комиссиялық алымның толық сомасын (оның ішінде репо сатып алушы үшін де) төлеуге міндетті.
54. Repo операциясына қатысушы күнтізбелік 30 күн ішінде ашылу мәмілелері бойынша репо операцияларын қайта жүзеге асырудың екі жағдайынан артық жол берсе, сауда-саттықтың

- кінәлі қатысушысына ОК-сыз жасалған репо операциясын қайта жүзеге асырған жағдайда айлық есептік көрсеткіштің 10 еселенген мөлшерінде айыппұл салынады.
55. Есеп айырысу күні ОК-сыз жасалған репо операциясының зардап шеккен қатысушысы репо операциясы бойынша есеп айырысуды қайта жүзеге асырудан бас тартса немесе сауда-клирингілік жүйесіне репо операциясы бойынша қайта есеп айырысуды жүзеге асыруға келісім беру туралы хабарлама жібермесе, оның кінәлі тараптан қандай да бір айыппұл төлеуді талап етуге құқығы жоқ.
 56. Тараптардың ОК-пен жасалған репо операцияларынан туындайтын өз міндеттемелерін орындамау жағдайларын реттеу, "Қаржы құралдарымен жасалған мәмілелер бойынша клирингілік қызметті жүзеге асыру ережелер" атты Биржаның ішкі құжатына сәйкес, дефолттарды реттеу процедураларына сәйкес жүзеге асырылады.
 57. Биржа Басқармасы ОК-сыз жасалған репо операциясына жататын жабылу мәмілесін орындау жөніндегі өз міндеттемелерін орындамаған (толық немесе уақтылы орындамаған) қатысушыны барлық санаттар бойынша Биржа мүшелерінің қатарынан алып тастауға құқылы.
 58. Репо операциясына қатысушы осы Ережелердің 14 тармағының бірінші абзацында белгіленген міндеттерді бұзу салдары үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына және Биржаның ішкі құжаттарына сәйкес толық жауапты болады.

Басқарма Төрайымы

Алдамберген А.Ө.